

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	60 f.	1 óra	1 K —
1 évre	1 K 80	3 évre	3 — —
1 évre	3 — 80	6 évre	6 — —
1 évre	7 — 20	12 évre	12 — —

Lapkiadó: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Ide küldendő a szerkesztőség és a kiadóhivatal érdeklő minden közlemény és előfizetési díj.
Egyes szárok kaparók: a donanyózkodékban.

A pénz.

Mottó: „Minc van a pénz,
vagy ha már van:
miért nincsen?”

Hogy a pénz mozgatja a világot, azt nemcsak a németek mondják (közmondás alakjában), hanem mi is tudjuk, az angol és amerikai pénzberek (no, — meg a nemzetközi Rotschildok!) gyakorlatilag is alkalmazzák. Nagy baj tehát, hogy ez a pénz (legalább Európában) zsidó. Adig tehát, amíg a pénzt meg nem kereszteljük, a keresztény megújodás érdekében kifejtett minden munkásságunk karba veszett erőlködés, mert a mai anyagi világban nemcsak a magyar lelkesedés szalmatűz kézzelmarkolható eredmények nélkül, hanem az öntudatoság és szervezethezesség tekintetében világépítő németnek is menten megoldódik a bocsorszija, ha hasznát nem látja szervezkedésének.

Hiszem és vallom, egyik kath. nagygyűlésen tizezer em-

ber előtt hirdetem, sőt bizonyítottam is, hogy a magyar katolikusság mozgalmának azért nincs meg a kívánt eredménye, mert a megbecsülhetetlen szellemi erők mellől hiányoznak az anyagiak.

Ennek az igazságnak megfontolása hívta életre a Székesfehérvéri Hitelszövetkezetet, azt az intézményt, amelynek szociális tevékenysége előtt ma már a legmegátalkodottabb kétkedők is kalapot emelnek.

De talán minden felesleges dicsőítőnél többet mondanak a számok.

Mindössze hatodik esztendeje, hogy a szövetkezet működik. Szerény kezdettel (105 tag, 103 üzletrész, 20150 korona alaptőke) indult s ma, a tizenkettedik félévben már százszázakat forgat. Az alakulás évében elért forgalom (135.582 K 48 fill.) az ötödik esztendőben már megötszázöröszöött (642526.97 kor.), az öt esztendő alatt gyűjtött tartalék-alap pedig jóval több 10.000 koronánál. Az első év végén fennálló kölcsönök összege:

48982 koronát tett ki, ma pedig kötelezőkre, váltókra kiadott és az u. n. törlesztéses földkölcsön együttvéve 313907 koronát tesz ki. (Félévi zárlatkor.) Am az érdekelt polgárság bizalmának barometruma, a betétek állománya is örvedetes emelkedést mutat. Amíg az első évi zárlatkor mindössze 36806.10 koronára rugott a betétek összege, ma már 213.720 korona 69 fillérvnyi betétet kezel a hitelszövetkezet. S hogy a teljes mértékben kiérdemelt bizalom egyre fokozódik, arra szép bizonyíték a folyó hónap üzleti eredménye, amely szerint nem kevesebb mint 18942 kor. 78 fillérvnyi új betétet helyeztek el a szövetkezetnél.

Ez a pénzügyi eredmény azonban a mi szempontunkból nem sokat jelentene, ha a vezetőség egyéb tevékenysége nem szolgálná a nemzetmentés nagy és szent ügyét, ha az eddig megtett néhány, erőteljes lépés reményét nem nyujtana arra, hogy a jövő élethalálharcában hatalmas támasz-

tékunk leszen ez az intézmény. És, ha mint pénzintézet nem is fog versenyre kelni a mi (hál Istennek!) emberseges egyéb pénzintézetünkkel, a szociális tevékenység terén bizonyára sokszorosan túlszárnyalja őket.

Ma, amikor a pénzpiac végtelenül nyomott hangulatának eredményeként egyik bank a másik után bukik, nagy eredménynek kell tekintenünk már azt is, ha valamely pénzintézet forgalma visszaesést nem mutat annál biztosabb, hogy a hitelszövetkezet első félévi eredménye ez évben 150.000 koronányi emelkedést jelent. Ugyancsak a fejlelés jele, hogy rövid két hónap alatt, amióta a szövetkezet az apróbetétek (heti 20 fill.) rendszerét életbe léptette, 67 tag 477 betétet jegyzett.

A hitelszövetkezet pénzintézet tevékenységénél értékesebb szociális eredményeiről Székesfehérvárott ma már talán fölösleges is hosszasan beszélni. Félváros élvezi (az egész város tud róla) a hitelszövet-

Vendelek.

A „Fejérmegyei Napló” eredeti tárcája.

A tél nem nekik való idő. Az ő kályhájuk, ha egyszer fűteni kezdik, nem regulázható és nem lehet tudni, mi robban szét. Hol vannak ilyenkor? Falusi ember el sem tudja gondolni, hova lesznek egyszerre. Talán a hó takarja be őket is és némelyik tavaszra már nem is tud alóla felkelni, talán a nyárról jó ismerős árkok nyelik el. Talán átalszúzzák a telet; ha valaki tud aludni két napig, miért ne alhatna félesztendeig?

De hogy legalább is átkopljálk a telet, ez bizonyos. — A bőjt szelekkel s a fecskékkel együtt mérik azután már az utakat az országutak „mérnökei,” a vendelek. Honnan jönnek? Hát honnan jön a tavasz szél s a fecskék? Itt vannak. Dolgoznak itt-ott annyit, hogy a mindennapi italuk meglegyen, azután járják az országutat tovább. — Miért vendelek? Talán mert többet virradnak Isten szabad ege alatt,

mint pásztor védőszenyűk? Megint nem lehet tudni.

Mikor azután aratásra a föld termőerejének megfeszítésével érleli a szemet és ennek az erőnek az ihleté átszáll az aratók izmaiba, s az aratásnál ketten a világ legszédültebb stílusú erőlködését mutatják be, az életnek ebből a bődítő teljességéből a keményre döngölt országuton is áthatol egy-egy kőszálla, a vendel letaposott életútján is feltör egy-egy régi hang és megsejti vele a körülötte folyó nagy dolgokat. És a vendel dolgozni fog egy hónapig. Hetes lesz, egy-egy hétre beszegődik arató, vagy takarodó munkára. Ember lesz egy hónapig, vagy legalább is négy-öt napra egy héten.

Mi a vendel? vetik fel az utca-nyeregek a már szombat délután a faluba szállingózó hutesektől.

Hetes. Hát az mi? Nem értitek ti ezt. Nagy úr. — Ott dolgozik, ahol akar, akkor hagyja abba a munkát, amikor akarja. Azért hagyta én is abba a munkát ma délután. Többet dolgoztam, mint a többiek, hát előbb abbahagytam.

Aztán mi a neve? Kérlek kíváncsian.

Vendel János. Valamikor más nevem is volt, de azt elfelejttem.

A munkakönyvében azonban megvan a régi neve is, ámbar lehet, hogy nem az övé sem a könyv sem a név. Es hogy meglássák, hogy komolyan fognak a dologhoz, a pénzüket is átadják a magtárosnak. Ne vigye őket kísértetbe a pénz, ne adja ki a magtáros, akármennyire kéri is, oltalmazza meg őket saját maguktól. Mert másnap már hozná őket, adjanak ki nekik legalább egy koronát. A magtáros nem ad semmit; káromkodnak, de hiába, hitelbe nem kapnak sehol, muszájból hat napig tisztességek maradnak. Némelyik nem bírja ennyi ideig, addig erőszakoskodik, amíg megkapja a pénzt, két napig iszik és hever az utak szélén, azután megy tovább az országuton, míg ki nem fogy az is a lába alól.

Van olyan jószándéku vendel is, amelyik hetekig is bírja tisztességgel. Egyikük a plebániára könyörgötte meg magát valami sürgős mun-

kára, azt kötötte ki a szegedségnek, hogy a gazdája vasárnaponként csak két hatost adjon ki a fizetéséből. Szorgalmasan dolgozott, még a patikát sem felejtette ki a dolgából (ami alatt a tisztán értemdó; a tertium comparationis: mindakettő illatos). Egy vasárnap több pénzt kért ki, ruhát akart venni szegény árva magának. Másnap reggel az utcán találta, holtrészegen. Alaga hagyta azután ott a gazdáját, restelt a szegénye helyén megmaradni.

Mégis csak ember volt, ha vendel volt is.

Mert akad emberség a vendelben is, ha nincs is mindig emberformája. A faluban ismertek különösen egyet, amelyikben a vendelek annyi embersége volt együtt, annyi emberseges, szinte tiszteltreméltó vonásuk kristályosodott össze, hogy ennek az egynek a kedvéért érdemes a vendeleknek külön helyet szakítani az ethnografiában. Igenis, vannak vendelek és van vendeljellem. Aki nem hiszi, nézze meg és hallgassa meg a Lakmaledit.

Minden évben pontosan megjött.

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza
barátok épülete,

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

00000911

kezet fa-, szén-, burgonyaközvetítésének előnyeit. Tíz-ezrek maradtak meg a közönség zsebében azáltal, hogy az ezer méterenkint vásárolt fa és vagononként rendelt szénárának emberséges megszabásával a hitelszövetkezet megakadályozta a kereskedők túlkapásait.

Az eddigi, tiszteletreméltó eredményekről is többet ígér azonban az a tény, hogy a hitelszövetkezet a közel napokban a város egyik legforgalmasabb pontján házat, illetőleg telket vásárolt, amelyen mindenekelőtt villamos erőre berendezett fűrészelő és faaprító-telepet létesít, (amelyre az ipar- és telepengedélye már meg is van!) azután só-, cement-, gép-, s egyéb raktárakat állít fel, a közel jövőben pedig tejszarnokot, majd esetleg szövetkezeti mézszárszékot nyit.

Lehet, hogy az én ítéletem kissé elfogult, de a fentiek elolvasása után a jóakaratu emberek előtt talán még sem tűnik fel nagyot mondásnak, amikor azt állítom, hogy a legégetőbb és legfontosabb szociális kérdések megoldására városunkban a Székesfehérvári Hitelszövetkezet a legalkalmasabb és legtöbbet ígérő intézmény. Azért méltán remélheti a vezetőség, hogy munkálko-

dását, törekvéseit minden oldalról támogatásban fogják részesíteni.

A hitelszövetkezet fejlődésével nem kell majd azon keseregnünk: hogy miért van a pénz, (miért ez mozgat mindeneket) ha már van, miért nincs? mert a nagy eszmékért lelkesedni megtanított emberek állhatosságának megőrzésére az anyagiak sem fognak hiányozni.

—s—k.

Uj pályázat a felsőbb leányiskolai igazgatói állásra

című tegnapi számunkban megjelent hírünkben közöltük a városi tanács újabb határozatát, amely szerint a pályázati határidő szept. 12-ig meghosszabbítottat azért mert a f. hó 31-ére kiírt pályázati hirdetmény a Tanári közlönyben nem volt közzétéve. Ehhez a tegnapi közleményünkhez pótlólag a következő megjegyzéseket fűzzük:

Sem törvény, sem rendelet nem írja elő az iskolafenntartóknak a pályázatoknak kiírását, még kevésbé tehát a kiírás mikéntjét. Így tehát nem alakszerű okokból történt a pályázathatáridő kitolása, hanem egyéb okok-

ból, amelyekre szükség esetén még vissza fogunk térni.

Mivel a városi tanács is igen fontosnak tartja ennek az állásnak a betöltését, természetes, hogy ez az ügy a közvéleményt is igen erősen érdekli és éppen erre a közérdekre való tekintettel sajnálattal látjuk ezt a felesleges huza-vonát és szinte félünk, hogy a városi tanács ez állás betöltésénél nem a közvélemény, nem a szülők, nem a tanítványok egyhangú óhaját, de sőt még a saját maga meggyőződését sem fogja követni, hanem, hogy bár nem mondjuk éppen illetéktelen, de azért nem minden tekintetben irányadó, még kevésbé parancs osztogatásra illetékes tényezőnek tanácsára halgatva, - nagyon könnyen lehet ugrást tesz majd a sőtétben. A tanácsadó nem felelős ugyan, de a városi tanácsra igenis teljes mértékben rá fog nehezedni a felelősség sulya.

A jelenlegi helyettes igazgató megválasztásával egyszerre minden bizonytalan helyzetnek véget vetett volna, eleget tett volna az összes városi hivatott tényezők óhajának és ami fő, evvel az elhatározásával arra az erkölcsi magaslatra emelkedett volna, amelyen a városi tanácsnak mindenkor rendületlenül állania kellene.

Ez az erkölcsi magaslat pedig

követelőn azt diktálja, hogy a város az ő szolgálatában sokszor nehéz viszonyok között vagy 30 éven át végzett hűséges, becsületes és sikeres munkát mindenek előtt figyelembe venni köteles. Csak tud a városi tanács erkölcsi értékekről is? Bizony most már tartunk tőle, hogy a városi tanács érdemét erkölcsi kötelezettséget, sőt a maga meggyőződését és törvényadta jogát is sutba dobja holmi bizonytalan államosítási ígéretekért. Hát van-e valaki aki hiszi, hogy 4-5 éven belül államosításról egyáltalában szó lehet?

Teljesen ismeretesk előtünk azok az állítólagos nehézségek. Ezekkel az ügy jelen stadiumában nem óhajunk a nagy nyilvánosság előtt foglalkozni. De mind megszűnnek ezek, ha a városi tanács nem tévóvá, hanem talpára állva eleget tesz erkölcsi kötelezettségének és, — a saját akaratának. Még vagyunk győződve, legtöbbet használna evvel az iskolának is! *Még nem késő!*

N a p t á r.

Augusztus 30.	Péntek.
R. Kath.: Róza.	
Prot.: Róza.	
Gör.: Miron.	
Zsidó.: Ros Khod.	
Nap kel.: 5 ó. 16. nyugszik 6 ó. 43.	
Hold kel.: 7 ó. 43. nyugszik 7 ó. 43.	

az uradalomhoz aratásra. Honnan jött: ez nála pontosabban is meghatározható volt: a föld alól. T. i. a tatai bányákból. Hatalmas szál ember volt, semmiféle munka nem fogott ki rajta. Még itales állapotban is megőrizte a maga külön vendeltségét. Durva beszédet avagy káromkodó szót nem hallott tőle senki. Egy csendes szitokszava volt, amivel adott helyzetben könnyített magán: Makmaledéi, ez volt a refnény minden szónoklatának és monológjának. Így ismerték a gyerekek is.

Makmaledéi bácsi, maga görbén jár!

Mit tudtok ti, ti csak iskolába jartok, én a tengeren is jártam! Azután előadást tart a gyermekeknek, merre mindentelé járt. Gibraltár, Délamerika 35 fok meleg, Suez-Canai, Afrika, Argentina, csak úgy dől a szó belőle.

Lattam Miksa császár kápolniját, ahol agyonlőtték. Nagy figyelmesen megmondja, hogy amikor agyonlőtték a császárt, nem volt ám ott, akkor kis gyermek volt még, csak az esetnek helyét látta.

Mi az a Makmaledéi — kérdik a gyerekek. Erre nem felelt, nyilván nem akarja kellemetlen históriákkal zavarni lelkivilágukat. Csak ha már nagyon elkészült, emlegeti: Husz Ábrahám mondta Balí Mihálynak: Makmaledéi. Innen gondolják a faluban, hogy ez a szó annyit jelent: kötél a nyakadra. Angol tudomány nélkül is eljutottak az igazi értelméhez.

A munkában nem volt párja Makmaledéinek. Csendesen, ritka

beszédrel dolgozott. Néha lehetett hallani recsegő hangját. „Ebből él a királytól a koldusig mindenk”. Ha német országnak ilyen buzája lenne, a német császár még magasabban hordaná orrát. Amiből az erkölcsi tanulságon kívül azt is megtanulhattuk társai, hogy a német császár orra rendszeren is magasabban áll más föld halandóénál.

Egyébként is sok épületes volt a beszédjében. „Nem szégyenlitek magatokat, ilyen rettenetes munkaidőben is odatoljátok a képeteket — szónokolt már alsóbrangú csavargókhöz, akik ebédért jelentkeztek a kastély kapujánál.” „Azt mondtátok, hogy én Vendel Janos vagyok. Mégis van pénzem, ebédem is a jó Kognárné asszonyságnál. Ilyen rettenetes munkaidőben.”

Minden embernek adott lsten nagy tőkét is, magyarázza a gyerekeknek. A munka. Ezt nem veheti el tőle senki sem. Senki. Csak vasárnap nem dolgozom. Az az lsten napja, azt megszentelem. Megszentelem. Hat napig dolgozom, a hetediket iszom. Akkor nem dolgozom, iszom.

Csak menjetek a templomba, az istenházába. Pihenés után az imádság edzi az embert. Én is mennék, de ilyen állapotban. Az anyaszentegyházat sziklára teremtette az Ur-isten, az nem semmisülhet meg. És én közel vagyok a szentegyházhoz. És nagy bizodalommal dönt le a templom falához, amíg el nem zavarták onnan, tisztességtudással levette a kalapját és tovább ment.

Sok földet bejárhatott életében

és sokat látott. De nagyon meg volt elégedve a hazájával. „Páratlan Magyarország” ez volt a másik sikkjára.

Kifogyhatatlan volt az ékesszólása, mikor Páratlan Magyarországra került a sor. Ugy szónokolt, hogy Uram bocsáss, azt hitte az ember, még meggyűlöletre is járt, még a felekezeti és vallási békéről is voltak elvei, ezért nem szerette emlegetni Husz Ábrahámot sem: „nem szabad bántani a felekezateket és a vallásokat.”

„Éljen a Páratlan Magyarország! Sokfelé jártam de ilyen föld nincs sehol. Jártam Itáliában, a citrom és narancs hazájában, ott van minden, mi jó, csak buza nincs, csak buza nincs: Makmaledéi, Makmaledéi.”

„Jártam Délamerikában, láttam kedves nővéreket, meghaltak, meghaltak.” Itt levette a kalapját.

Nem semmisülhet meg! Mi nem semmisülhet meg, adja fel a kérdést magának. Páratlan Magyarország, az nem semmisülhet meg. Az nem létezik, nem lehetséges.

Buzája van, nem lehetséges. A grófok sem semmisülnek meg, mert buzájuk van. En tudom a munkát dirigálni, de az Uristent nem lehet dirigálni. Az Uristennek az utjai kifürkészhetlenek. Számár anglus a tengeren az Uristent akarja dirigálni, nem lehetséges. Csak Páratlan Magyarország nem semmisül meg... Szervusz Szusi, te is megvagy még?... Egyszer majdnem megsemmisült, de akkor a va'er kisegítette. A vater a római

pápa, de másodsor nem semmisülhet meg. Azt mondotta: Extra Hungarim non est vita. Pedig nem is volt pénze. Nekem van pénzem. Itt van... Mit vegyek rajta: Földet nem lehet, akkor meg mit vegyek? Kabát, nadrág van, az nem kell. Inkább megiszom. Nekem mindig van pénzem, mert dolgozni tudok. — Páratlan Magyarország... nem kell neki hadihajó, van buzája. Nem kell felnie a fejedelmektől, van buzája. Mégis csinálnak hadihajókat. Kinek a bőréből? Páratlan Magyarország bőréből! Páratlan Magyarország, földje van, buzája van, buzája van... Leterdel s megcsókolja a földet. Itt már extasisban van a vén javíthatatlan.

Ingatag alakja nekifeszül, amint a beszédnek mindig jobban neklendül, karját kitarja, előbb leelőg fején a petvűhűt arcvonások monumentális stílusba igazodnak, a beszédjébe a nagy gondolatok rhytmusa költözik. Mint nagy szónokok, akiknél az ihlet árja egységes stílusba sodor szót, arckifejezéses képmozdulatot, mint Feszty Árpád áldozó látosa, mint köbemeredt Eszme ágy áll az ut szélén Makmaledéi és szónokol a földről, a buzáról, ami nem az övé.

Azután jön a többi. A vége a napnak, hogy a nagyszivű Vendel közbotrányt okozó részegségért a kisbíró invitálja. „Magára nem hallgatók, Jőjjenek a tollasok, azok vi-gyenek be...”

Folyt. hlv.

Borzalmas szerencsétlenség.

Az Etyek községhez tartozó Metternich-urodalomban, mint értesülünk, borzalmas szerencsétlenség történt.

Három béreslegény szerdán éjjel az urodalmi istálló mögötti hatalmas ürgödrot tisztította s másnap reggelre mind a hármat halva találták a gödörben. Azt hiszik, hogy a gödörben fejlődött erős gázok ölték meg őket.

Megjegyezzük, hogy e hírünk még nem nyert megerősítést, így csak fentartva közöljük.

GYILKOLT AZ ALKOHOL.

Megölték a korcsmárost.

Soroznak a megyében. Vizitáció után a korcsmába mennek a legények örülni, vagy busulni, de mind a két esetben inni. Fogy az alkohol, nő a jókedv, amely nem egy esetben vérbe-fullad.

Götz József szári legény Schenk Jakab korcsmájába tért be társaival a sorozásról hazamenet. Ürültek a boros üvegek, melyek később a szesz hatása alatt röpültek is. A jókedv már veszedelmessé változott, miért is a 70 éves korcsmáros zárórt hirdetett, nehogy veredéke legyen a korcsmájában. A legények, bár nem szívesen, távoztak az ivóból, csak Götz József akart minden áron ott maradni. A korcsmáros két fia kituszkolta Götzöt és bezárták utána az ajtót. A kirekesztett legény dörömbölni kezdett, mire a korcsmáros fiai a lakáson át megkerülték a korcsmát, hogy a részeg legényt eltávolítsák a koresma ajtótól.

Az öreg Schenk ezalatt kinyitotta az ajtót, hogy megnézzze, mit csinálnak a fiai. Alighogy a kulcs, az ott álló Götz József behatolt és a kezében nyitva levő bicskával hábaszurta az öreg Skenk Jakabot. A korcsmáros azt hitte, hogy csak megütötte őt a legény, nyugodtan lefeküdt, mikor fiai rendet teremtettek a koresma környékén. Az ágyban vették észre a fiuk, hogy az apjuk inge véres. Rög-

tön orvosért küldtek s mire az orvos megérkezett, Schenk Jakab nagyon rosszul lett. Az orvos megállapította, hogy a szűrés, mely a tüdőt is átjárta, halálos.

A legényt a csendőrök le-tartóztatták. Azzal védekezik, hogy ő még sohasem ivott ennél különben bort s most annyira megártott neki, hogy részegségében nem tudta mit csinál.

A vármegye közegészségügyi beosztása.

A vármegyei közigazgatási bizottság az orvosok székhelyeit megállapította s ebből kifolyólag a vármegye végleges közegészségügyi beosztása a következőképpen történt.

I. Önálló községi orvosok:

1) Aba, 2) Bicske, 3) Hecsegfalva, 4) Káloz, 5) Mór, 6) Rácalmás, 7) Sárbogárd; hozzátartozik közegészségügyi szempontból Sárszentmiklós község, Alsótöbörzsök és Kis-lők puszták. 8) Seregélyes, 9) Zámoly.

II. Orvosi körök.

A székesfehérvári járásban.

1. Lovasberény, Pátka, Nadap.
2. Kápolnásnyék, Velence, Gárdony.
3. Pákozdi, Sukoró, (Dinnyés-puszták).
4. Csőr, Iszkaasztgyörgy, Moha, Sárkeresztés.
5. Sárszentmihály, Urhida, Szadabattyan, Falubattyan.
6. Nádasladány, Sárkeszi, Jenő, Inota.
7. Polgárdi, Füle.
8. Nagyláng, Soponya, Tác, Csősz.

A móri járásban.

9. Pusztavám, Nagyveleg, Bakonyvároskány.
10. Csákvár, Vérteskozma.
11. Csákvár, Csótkakő, Gánt, Magyarálmás.
12. Bodajk, Bakonykúti, Balinka, Söréd, Guttamási, Isztimér, Fehérvárcsurgó.

A váli járásban.

13. Mány, Csabdi;
14. Felcsut, Ujbarok, Szár, Bodmér, Vértesboglár.
15. Vértesacska, Vereb, Pázmánd, Alcsut, Vértesdoboz.
16. Vál Tabajd, Kajászószentpéter, Gyuró, Kuldó.
17. Etyek, Bót.
18. Sőskut, Pusztazámor, Tárnok, Diósd.
19. Martonvásár, Baracska, Tordas.

Az adonyi járásban.

20. Adony, Ivánca, Pusztaszabolcs.
21. Erd, Százhalombatta.
22. Nagyperkátá, Kisperkátá.
23. Dunapentele, Baracs, Kísapostag.
24. Ercsi, Ráckeresztur.

A sárbogárdi járásban.
25. Sárkeresztur, Sárszentágota, (Felsőtöbörzsök és Felsőkörtvélyespuszták Nagylók határából)
26. Sárosd, Szolgaegyháza, Nagy-

lók (Felső és Alsótöbörzsök, Felsőkörtvélyes és Kislók pusztát kivételével).

27. Alap, Alsószentiván.
28. Cece, Vajta, Igar, Sáregres, usztaegres

—

— **Kitüntetés.** Székely Zoltán gazdasági századosnak a székesfehérvári 17. honvédegyalozrednél, szolgálatai elismerésül a koronás arany érdemkeresztel tüntette ki a király.

— **Esküvő.** Szombaton azaz f. hó 31-én d. e. 11 órakor Budapesten az Erzsébetvárosi templomban tartja Kubik Lajos a székesfehérvári Kölcsonös Népszegélyző e. könyvelője esküvőjét Horváth Margittal, Horváth Hermann és neje bécsi magánzó leányával. Násznagyok: Rimánósy Béla nagyváradi főmérnök és Simon Sándor tb. rendőrfőkapitány. Lakodalom: a Panónia Budapesti szállodában tartatik meg.

— **A vármegyei kórházi választmány** f. hó 31-én d. e. fél 11 órakor ülést tart, melyen a kórház ruina ügyeit tárgyalják és rendezik.

— **Adományok a tűzoltóknak.** Beke József helybéli lakos 50 K-t. Láng Ignác bérkocsis 8 K-t. Kertész Géza 8 K 20 fillért adott a székesfehérvári önkéntes tűzoltó egyesületnek.

— **Halálozás.** Stéger Ferenc vendégő 47 éves korában f. hó 29-én elhunyt. Temetése péntek d. u. 4 órakor lesz a Bástya-utca 10. sz. gyászházából a Feltámadás temetőbe.

— **Állatorvosi ügyek.** Simon József városi állatorvos, vágóhídi felügyelő augusztus 1-ével nyugalmába vonult s állását még mindig nem töltötték be. A nyugalmazott felügyelő pedig nem hajlandó tovább is dolgozni, miért is helyettesévé dr. Kerekes Lajos h. polgármester ideiglenesen Weszely F. ernő városi állatorvost nevezte ki. Weszelyt így elcsik a husvizsgálati díjaktól, miért is a helyettes polgármester előterjesztést tesz a közgyűléshez, hogy Weszelyt kárpótásul erre az időre a X. fizetési osztály szerint díjazza. Az ő teendői elvégzésével Boda János állatorvos bizott meg. A vágóhídi felügyelői állást a szeptemberi közgyűlés tölti be.

— **Világgá ment félelmében.** Mülleik István verebi lakos f. hó 28-án 12 éves József fiát szivarért küldte a boltba s egy koronát adott neki. A fiu a viszkapott pénzt a nadrágja zsebébe tette, de mert ruhája rongyos és lyukas volt, elveszítette. Apja állandóan szigorúan bánt vele s mert annyira félt a büntetéstől, hogy nem mert haza menni. Pajtásainak sirva mondta, hogy világgá megy. Azóta nem is látták. Keresik. Ismertetőjele, hogy egyik lába rövidebb a másikkal.

— **A csákvári léghajó története.** Tegnap megirtuk, hogy Csákváron egy hatalmas katonai léghajó szállt egy terebélyes fa tetejébe. A léghajó — mint később kiderült —

Hajmáskérről szabadult el, ahol kedden szeles időben gyakorlatoztak vele. Lelegő köteleibe 52 katonára kapaszkodott, de a nagy gömböt ennyire sem tudták visszatarítani. Többet közülük 3-4 méter magasságba feleltek, mire ezek látva a veszedelmet, eleresztették a köteleket. A léghajót kereste is a hajmáskéri katonaság Budapest irányában.

— **Van-e összefüggés.** Mintegy két héttel ezelőtt megirtuk, hogy sötét este a Felsőkirályson kerékpáros katonák elütötték Ruska Antal nyugalmazott máv. alkalmazott nejét. Az asszonyt sérüléseivel a kórházba vitték s mint halljuk a napokban meghalt. Arra nézve, hogy az asszony az elgázolásnál szenvedett sérülései következtében, vagy más betegség folytán halt meg, nincs értesülésünk, hisszük azonban, hogy ezt a rendőrség majd ki fogja kutatni.

— **Megszökött pincér.** Metz Lajos Jakab az Othón kávéház pincére megszökött. Ez még nem lett volna olyan nagy baj, ha a kis szökevény utitársul nem vitte volna magával a főpincér ruháját, egy pár francia orrvágású sárgacipőjét, szivarkészletét és 35 korona váltópénzét. Mivel azonban Lajos Jakab ezt is meglette, a rendőrség körözést adott ki ellene.

— **Eltűnt munkás.** Hutter József t. napi napszamos már évek óta Budapestre jár dolgozni s este mindig vonaton hazamegy. F. hó 19-én is elment munkába, de azóta nem tért haza. Ahol dolgozott, ott azt mondták, hogy aznap estig ott volt, de azóta nem látták. Családja nem tudja, hogy Huttera elbujdosott-e, vagy öngyilkossá lett. Az sem lehetetlen, hogy szerencsétlenségnek vagy büntetésnek esett áldozatul.

— **Tagad a betörő.** Pete Gyula fényképész betörését mint megirtuk, Bécsben elfogták, Opitz Hermann személyében. Az ellopott lencse is megkerült. A betörő Budapesten is több lopást követett el miért is a bécsi rendőrség átadta a budapestinek, ahol a betörő minden bűnét beismeri csak a székesfehérvári tagadta. Azt mondja hogy sohasem volt Székesfehérvárott.

— **Értesitem a n. é. közönséget, hogy cégtársamtól barátságos uton megváltam és az egész áruaktáramat u. m. nőruhakelme, vászonnemű, pargettok, moeóárak, ágyterítők, damasztárak stb. igen olcsón árusítom. Tisztelettel Deutsch Béla „Kék csillag” áruház.**

— **Elvesztett gyermekek.** Inota községnek szenzációja van. Brunner József ottani lakosnak két gyermeke, a 9 éves Mariska és a 6 éves Mihály nyomtalanul eltűntek a faluból. A legreményesebb találgatásokat fűzi a község népe a gyermekek eltűnéséhez. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **Felhívás.** A függetlenségi kör tóvárosi főkja ügyvezető elnökének Francis Ernőnek körünyéből való eltávózása alkalmából f. hó 31-én szombaton este 8 órakor a főkkör helyiségében (Kollmann-féle vendéglő) családias jellegű búcsuzást rendez, melyre minden igazi függetlenségi érzelmű polgárt ezuton hív meg a főkkör rendező bizottsága.

— **Egy tanuló Nofitzter János dívatkereskedőnél felvétetik.**

— **Verekedő vasutasok.** Sanik István máv. málházó szerdán este bement a Platán kertbe, ahol egy asztalnál vasutasokból álló társaság mulatott. Ezek Sanikot sértő megjegyzésekkel illették, mire ő visszaszólt valamit. Erre az asztaltársaság egyesült erővel bevverte a kollega fejét, kinek sebeit a kórházban kötözték be. A megvert ember feljelentést tett a rendőrségen, de bántalmazói közül csak Nagy István d. v. fékező nevét tudta bemondani. A rendőrség az eljárást megindította.

— **ÉRTESÍTÉS.** Bernstein & Káldor és Becsey-cég a székesfehérvári városi vízmű építői tudatják az érdeklődő háztulajdonosokkal és hatóságokkal, hogy egészségügyi berendezéseket tervező és építő irodájukat megnyitották (Basa-u. 1. sz. telefou 252). Kéri a komoly érdeklődőket, hogy irodájukat bizalommal keressék fel, ahol részletes felvilágosítással, augusztus 1-től pedig nagy mintaraktárral készségesen állnak szolgálatukra. Kívánatra lakások részletes felvételét, tervek és költségvetések szakszerű elkészítését a tényleges megbízásra való minden kötelezettség nélkül díjtalanul esközzik.

— **Rose Miksa nyelviskolaja.** A székesfehérvári közönség előnyös ismeri Rose Miksa nyelvtanárt, aki ez év elején német, francia, angol nyelvtanfolyamával városunkban egy a középiskolai tanulók, mint a felnőttek körében igen szép sikert ért el. Rose Miksa szeptember 20-án a fentemlített három nyelvből új tanfolyamot kezd városunkban, melyre már most felhívjuk a német, francia és angol nyelvet eredményesen tanulni vágyók figyelmét. Felnőttek személynként és óránként 1 K 50 f., tanulók havonta 15 koronát fizetnek.

Fogak Kovács Dezső műfogászati termében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5. sz. a. a Zirci templommal szemben).

Kiváló minőségű hentesárak, felvágottak, kolbászok, délutánonként meleg üstöltésűk MARSCHALL-nál Kossuth-utca.

Kávét mindig a FIUMEI kávébehozatalnál (Barátok épülete) vásároljon.

Tanuló fizetéssel felvétetik Almássy Istvánnál, Városház-tér.

— **Alba mozgófényképszínházban** Augusztus hó 31-én és Szept. hó 1-én (szombat és vasárnap) 11 előszőr „Fehér Domino,” modern erkölcs dráma 3 felvonásban. 4 mellékép: 1. Buzogány Jongleur. 2. A kísértet. 3. Acrobata csiny. 4. Sok a betörő. Vasárnap 3 előadás 5, 7 és 9 órakor. Szeptember 3 és 4-én (kedden és szerdán) az Uránia vendégháza, Szinre kerül „Razzia” 3 felvonásban, 170 színessen vetített képpel és számos mozgóképpel. Irták Székely Vladimir és Tábori Kornél. I. felv. Az életmelységet. II. felv. A bűn lejtőjén. III. felv. A nyomor gyermekei. Szeptember hó 1-től az előadások kezdete este pont fél 9 órakor.

LEVELESLÁDÁNKBÓL.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becsap lapjának keddi számában egy hír volt leközölve, mely a szó szoros értelmében belegázol a Ráctemető mögötti lakosok jóhírnevébe.

Arról szól a levél, hogy a Szent-háromság temetőhöz tartozó Kálvária-képek körökörül piszkosak, amivel a ráctemető-dűlőket vádolja. Azt írja róluk, hogy „mint tudom a ráctemető mögötti lakosok okai e piszkosságnak. A kegyelet-sértés legmagasabb fokáig vete-mednek.”

Erre vonatkozólag a következőket tartjuk szükségesnek a t. levél-író tudomására hozni:

1. A nevezett lakosok — azaz mi — a stáció-képektől elég távol lakunk, tehát nem igen vihetünk végbe ily vandál cselekedeteket.

2. Mint nagyrészt igazhitű keresztényeknek, vallásos meggyőződésűnknek tiltja a szent képek, vagy azok környékének bepiszkítását.

3. De ha már egyszer piszkos a stáció-képek környéke, abban nekünk van legesekélyebb részünk, amennyiben a Szárazréten és Temetősoron lakók, kik ezen a sétauton járnak kelnek, sokkal inkább bepiszkolhatják e helyeket.

4. Főoka azonban a tisztátalanságnak az, hogy a tisztaság fenntartásával megbízott temető őr csak nagyon ritkán (úgy ősz féle, mikor már a falevelek hullanak) szokta söpörgetni a sétautat.

Igy tehát a t. levélíró ur jókorát tévedett s bizonyosan rossz információ alapján értesült, ha minket e piszkos miatt akar „egy kis tisztességre tanítani.”

Mindezeket a levélíró figyelmébe ajánlva s remélve hogy a tek. szerkesztő ur méltányolni fogja hírnevünknek rágalmtól való megvédelését

maradtunk öszinte hívei:

Több ráctemető dűlői lakos.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések előre fizetendő.

Egy szorgalmas fiu borfiúnak felvétetik Huszár László biskei nagyvendéglősnél.

2 drb. 4 éves malac eladó Királykut-u. 19. sz.

Keresztény család mindenféle lányt keres 14—16 kor. havi bérért szeptember elsejére. Cim a kiadóhivatalban,

Házvezetőnök, szakácsnők, kocsis és mindenféle fiuk helyet keresnek. Kath. háziasszonyok eselédközvetítő intézete.

Butorozott szoba előszobával kiadó, két szobás udvari lakás azonnal kiadó Palotai-utca 12.

A Hitelszövetkezet Lövéde-utca 3. sz. alatt aprított tüzfát ad a tagoknak hához szállítva 100 kgkint 2*60 K ért.

Egy motor keres cséplési munkát Széchenyi-utca 102.

Kineset ér

a Tordi-féle Hollandi 3 király tea, mivel nemcsak hashajtó, hanem egyuttal étvágyjavító gyomortisztító, emésztést előmozdító, helmüködést szabályozó, nemkülönbén a legmakacsabb gyomor bajon is segít. Csomagja (kbl. 10—12 szeri használatra) 50 fillér. Minden gyógytárban kapható.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakszerűen készíttetnek, SINGER CO. varrógép-részvénytársaság. Magyarország legnagyobb és legrégebb varrógép-üzlete. Székesfehérvár, Nádorutca, Töltény-ház

ZENEISKOLA.

Van szerencsém a mélyen tisztelt szülők és a zenet tanulni óhajtok szives figyelmébe ajánlani Kossuth-utca 13. szám alatt levő zeneiskolámat, ahol a következő iskolai év az évi szeptember hóban megkezdődik és ahol mérsékelt áron lelkiismeretes vezetés mellett bárki hegedű, fagott, fischerharmonium és fuvolajátékban, ezenkívül minden fuvó és vonós hangszeren való játékban, továbbá énekben, zeneelméletben és öszhangzatban szakszerű oktatást nyerhet.

Tisztelettel GILDE VENDEL, conservatoriumot végzett okleveles zenetanár. Beiratások: naponta délelőtt 8-tól 11-ig és d. u. 3—6 ig.

Ha eladni vagy venni-valója van? az apróhirdetések közt tegye közzé!

SZENT ISTVÁN ártézi, gőz, iszapmedence és kádfürdő. Székesfehérvár, Bástya-utca 3. szám.

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy a Szent István gőz- és kádfürdőt megvettem, a melyet két ártézikuttal és iszapmedencével kibővítettem, teljesen újonnan átalakítottam és minden igényeknek megfelelően berendeztem. Ártézikutaim kifogyhatatlan mennyiségű, gyógyhatású kristályvízzel látják el naponként az összes fürdőmedencéket.

Ami a fürdőkezelést illeti, azt személyesen fogom vezetni és előre is biztosítom a m. t. közönséget, hogy a legpontosabb kiszolgálás, rend és tisztaság tekintetében szigorú ellenőrzést gyakorlok. Személyzetem első rendű masszírozók és tyukszemvágókból áll, akik szakképzett-ségük és előzékeny modoruk által iparkodnak majd a mélyen tisztelt közönség elismerését és szeretetét megnyerni.

Gőzfürdő napok:

Urak részére: Április 1-től október 31-ig reggel 5 órától, november 1-től március 31-ig reggel 6 órától déli 12 óráig. Ünnepek és vasárnapokon egész nap. Hölgyek részére: Naponként délután 1 órától este 6 óráig. — Pénteken egész napon át. A fürdődíj pénteki napon kivételesen 80 fillér, ruhával együtt.

Fürdődíjak ruhával együtt:

- Gőzfürdő —60
 - Gyermekek 10 évig —30
 - Porcellán kád 1—
 - Cinkád —80
 - Hideg-gyógyfürdő —60
 - Iszapfürdő 2—
 - Szénsavas-fürdő 2—
 - Sósfürdő 1—
- BÉRELETJEGYEK: 10 db. gőzfürdőjegy 5 K, 10 db. porcellánkád fürdőjegy 8 K, 10 db. cinkád fürdőjegy 7 K.

A mélyen tisztelt közönség szives pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Ifj. TÖGL GYULA, fürdőtulajdonos.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.